

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

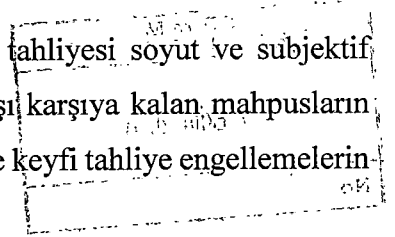
Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi'nin tarafımıza ilettiği bilgilere göre Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulmakta olan ve 30 yıl hapis hanesinde tutulma süresini tamamlamış olan Keyfo Başak isimli mahpusun bir nevi "paralel yargılama" yapan İdare ve Gözlem Kurulu'nun keyfi "iyi hal" tanımı yapmasından dolayı tahliyesi yapılmamakta, cezası 9 ay 18 gün uzatılmaktadır. Başak'ın ceza süresinin bitimine yaklaşık 4 ay kala, 3 Ağustos 2023 tarihinde, yapılan İdare ve Gözlem Kurulu değerlendirmesinde 47,50 puan verilerek "iyi halli" olduğuna kanaat getirilirken 17 Nisan 2024'te yapılan değerlendirme de ise 41,25 puan verilerek "iyi halli" olmadığına karar verildiği belirtilmektedir. Ağustos 2023'ten sonra yapılan değerlendirmelerde dönem puanının sürekli düşürüldüğünü belirten Başak, bunun başlı başına bir keyfiyet barındırdığı yorumunda bulunmuştur. Ayrıca değerlendirme puanının düşürülmesine ve "iyi halli" olmamasında gösterilen gerekçelerden birisinin "Manevi danışmanlıkla görüşmeme" olduğu belirtilmiştir. Ancak Alevi inancına mensup olan Başak'ın görüşmesi talep edilen "manevi danışman" olarak görevlendirilen kişinin Sünni din görevlisi olması ve görüşmeye katılmamasının tahliyesinin önünde bir engel olarak tutulması din ve vicdan hürriyetinin açık ihlali olduğu da aktarılmıştır. Kendisinin Alevi olduğunu ve manevi danışmanla görüşülecekse Alevi Dedesi/Piri ile görüşeceğine dair İnfaz Hakimliğine ve Ağır Ceza Mahkemesine defalarca kez dilekçe yazmış olmasına rağmen bu görüşme için gerekli şartların sağlanmadığı bilakis "iyi halli olmadığı" kanaatine varılan raporlara gerekçe oluşturacak manevi danışman görüşmelerinin hala Sünni din görevlisi tarafından düzenlendiği belirtilmiştir.

30 yıllık hapis hanesinde tutulma süresi dolmuş olmasına rağmen tahliyesi soyut ve subjektif gerekçelerle engellenen Keyfo Başak'ın ve benzer durumla karşı karşıya kalan mahpusların yaşadıkları hak ihlallerinin giderilmesi için Bakanlığın bir an önce keyfi tahliye engellemelerin sonlandırılması için gerekli girişimleri başlatması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Alevi olan Keyfo Başak'ın Sünni din görevlisiyle görüşmeye zorlanması din ve vicdan hürriyetinin alenen ihlali değil midir?
2. Keyfo Başak'un din ve vicdan hürriyeti kapsamında anayasal hakkı olan Alevi Dedesi/Piri ile görüşme talebinin karşılanmama gerekçesi nedir? Konuya dair Başak tarafından yazılmış onlarca dilekçenin yanıtız bırakılması Alevi inancına mensup yurttaşlara dönük özel bir uygulama mıdır?
3. İdare ve Gözlem Kurullarının değerlendirmelerinin bir parçası haline getirilen "manevi danışmanla görüşme" uygulaması kapsamında Bakanlığınız bünyesinde istihdam edilmiş din insanların sayısı ve inançlara göre dağılımı nedir?
4. 14.04.2020 tarihinden itibaren hapisanelerde "manevi danışmanla görüşme" adı altında mahpusların katılması "zorunlu" tutulan görüşme sayısı kaçtır? Bu görüşmelerin inançlara göre dağılımı nedir?
5. 14.04.2020 tarihli düzenlemeler neticesinde mahpusların maruz bırakıldıkları hak ihlallerinin önlenmesine dönük bir girişiminiz olacak mıdır? İlgili yönetmeliklerin değişikliğine dair bir çalışmanız mevcut mudur?
6. İdare ve Gözlem Kurullarının bir nevi "mahkeme" gibi görev yapmasının hukuki gerekçesi nedir?
7. Keyfo Başak'ın hukuki gerekçelerden yoksun keyfi sebeplerle mahpusluklarının devam ettirilmesi bakanlığınızın merkezi bir politikasının neticesinde midir?
8. İlgili düzenlemeler ile "umut hakkının" gasp edilmesinin gerekçesi nedir?
9. Keyfo Başak'ın hukuki gerekçelerden yoksun keyfi sebeplerle mahpusluluklarının devam ettirilmesi bakanlığınızın merkezi bir politikasının neticesinde midir?
10. Son bir yıl içerisinde İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarıyla tahliyesi engellenen mahpus sayısı kaçtır?